

Nämnden för VA och Räddningstjänst

Utredning av Mittskåne Vattens organisation samt organisationens framtida utveckling

Förslag till beslut

Vatten- och räddningstjänstnämnden godkänner informationen och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Höör och Hörby kommun har haft en gemensam VA-verksamhet sedan den 1 januari 2014. Samverkan regleras genom ett samverkansavtal och styrs av en gemensam nämnd. Under åren 2014-2018 hade nämnden ansvar för VA- och GIS frågor. Från 2019 är nämnden ansvarig för VA och räddningstjänst. VA-verksamheten drivs under varumärket Mittskåne Vatten.

Kommunstyrelsen i Hörby och Höors kommun har gett sina respektive kommundirektörer i uppdrag att utreda organisationsformen för Mittskåne Vatten med målet att en eventuellt förändrad organisationsform ska kunna träda i kraft från 1 januari 2021.

Kommunstyrelsen i Hörby kommun beslutade 2019-11-11 (KS 2019/371, §267) att utreda förändrad organisationsform för Mittskåne Vatten för att få bättre balans mellan ansvar och befogenhet samt möjlighet att effektivisera bland annat ekonomihanteringen under förutsättning att kommunstyrelsen i Höors kommun fattar motsvarande beslut om att utreda förändrad organisationsform för Mittskåne Vatten.

Kommunstyrelsen i Höors kommun beslutade 2019-11-12 (KSF 2019/725, §180) att utredning av organisationsform tas upp i arbetet med att fram förslag till ny politisk organisation inom Höors kommun.

Besluten i respektive kommunstyrelse grundar sig på nämnden för VA- och räddningstjänst (VR-nämnden) utredning om dess ansvar och behörighetsinskränkningar gällande VA-verksamheten som nämnden godkände 2019-09-23 (VR 2019/718, §18). Utredningen pekade främst på svårigheten i att ha en effektiv ekonomihantering och att möjligheten till inflytande från respektive kommun varierar i och med att Höors kommun är

vårdkommun. Att rådigheten över ekonomihantering och personalfrågor är begränsad för nämnden/verksamheten lyftes också fram.

Genomförd utredning

Anna Thomasson fick i den 26 februari 2020 i uppdrag att genomföra utredningen då hon har lång erfarenhet av att studera samverkan mellan kommuner och då framförallt samverkan inom VA-området. I fokus för utredningen var dels att utvärdera befintlig organisationsform, dels att utreda hur samverkan mellan kommunerna inom VA ska se ut framöver. Utredningen bygger framförallt på befintlig kunskap om olika former för samverkan kommuner emellan samt samtal som genomförts med såväl tjänstemän som politiker i Hörby och Höör som har en koppling till den gemensamma VA-organisationen. Resultat från tidigare gjorda utredningar samt befintliga överenskommelser kommunerna emellan samt styrdokument har också legat till grund för utredningen.

Utredningen visar att representanter från båda kommunerna vill fortsätta samverkan, men att man upplever problem med den nuvarande organisationsformen. Vad som framförallt upplevs som problematiskt är att den gemensamma nämnden givet dess utformning, med behov av att ha en vårdkommun, gör att den kommun som inte är vårdkommun, i det här fallet Hörby, upplever att de inte har samma möjlighet till insyn och kontroll över verksamheten.

Från båda kommunerna upplever man att detta inverkar negativt på samverkan och påverkar dialogen, mellan kommunerna, men även verksamheten på ett negativt sätt. Vad som också lyfts fram som problematiskt är att styrningen av såväl verksamheten som ekonomin upplevs som otydlig i den nuvarande formen.

Utredningen har presenterats av utredaren i samverkansgruppen mellan kommunerna den 18 maj 2020 där båda kommunernas KSau deltar. Kommundirektörerna är ansvariga för att driva ärendet i dialog med respektive kommun.

Magnus Brom
VA-chef

magnus.brom@mittskanevatten.se

Beslutsunderlag

Rapport - Utredning av Mittskåne Vattens organisation